

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/30/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822202612
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3822202612.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., Q. č. XX/X, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky: K. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., Q. č. XX/X a otca: S. K., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom W. Q. č. XXX, t. č. bytom Z. č. XXX U., J. pod U., o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca S. K., nar. XX.XX.XXXX na maloletého K. juríka, nar. XX.XX.XXXX zo sumy 30,- eur mesačne na sumu 50,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku naďalej, ktoré je povinný platiť najneskôr do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktoré sa výživné poskytuje k rukám matky.

II. Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Prievidza zo dňa 22.02.2018 č. k. 15P/55/2017-31 v časti vyživovacej povinnosti otca na maloletého K..

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Prievidza dňa 12.07.2022 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého K. zo sumy 30,- eur mesačne na sumu 50,- eur mesačne. Matka v návrhu poukázala na to, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca na maloletého určená v sume 30 eur, pričom táto suma nezodpovedá ani výške minimálneho výživného na maloleté dieťa, ktoré predstavuje 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Poukázala na to, že otec si vyživovaciu povinnosť neplní, a preto poberá náhradné výživné. Otec sa o maloletého syna ani nezaujíma. Poukázala na to, že do marca 2022 bola zamestnaná v spoločnosti LOWE, no aktuálne je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce a poberá dávku v hmotnej núdzi. Za bývanie hradí sumu 250,- eur mesačne. Od 01.08.2022 mala vykonávať aktivačné práce v meste Bojnice. Uviedla, že syn študuje stavebný odbor a jeho výdavky od poslednej úpravy výrazne vzrástli na školské potreby, nakoľko v škole rysuje a na to potrebuje špeciálne perá. Jeho zdravotný stav je dobrý.

2. Otec sa k návrhu matky nijakým spôsobom nevyjadril, hoci mu bol návrh, výzva na vyjadrenie a ostatné súdne písomnosti doručené do vlastných rúk dňa 04.08.2022.

3. Kolízny opatrovník návrh matky považoval za dôvodný, keďže k poslednej úprave výživného na maloleté dieťa došlo ešte v roku 2018. Od uvedenej doby potreby maloletého K. podstatným spôsobom narástli, keďže uplynulo 4 roky.

4. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 14.10.2022 v neprítomnosti otca, ktorý svoju neúčasť neospravedlnil, odročiť pojednávanie nežiadal a doručenie predvolania mal vykázané dňa 19.09.2022.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to najmä s: návrhom, lustráciou matky v Registri obyvateľov, lustráciou otca v Registri obyvateľov, lustráciou matky v Sociálnej poisťovni, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, uznesení OS Prievidza zo dňa 14.07.2022 č. k. 13P/30/2022-7, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 19.07.2022 s prílohami, správou Sociálnej poisťovne zo dňa 26.07.2022 s prílohami, špecifikáciou príjmov a výdavkov matky zo dňa 29.07.2022 s prílohami, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 03.08.2022 s prílohami, potvrdením Sociálnej poisťovne zo dňa 21.09.2022 s prílohami, spisom OS Prievidza sp. zn. 15P/55/2017 a z neho najmä rozsudok OS Prievidza zo dňa 22.02.2018 č. k. 15P/55/2017-31, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.05.2018 a ostatným obsahom spisu. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 22.02.2018 č. k. 15P/55/2017-31, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.05.2018, bol maloletý K. S., nar. XX.XX.XXXX ponechaný na základe rodičovskej dohody schválenej súdom v osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého K. sumou 30,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku naďalej najneskôr k poslednému dňu toho-ktorého mesiaca vopred do rúk matky.

7. V tom čase bol otec nezamestnaný a s matkou maloletého poberali spoločnú dávku v hmotnej núdzi. Otec vykonával aktivačné práce. V tom čase mal diagnostikovanú epilepsiu, no neliečil sa. Požíval alkohol. Naposledy bol riadne zamestnaný v roku 2008 a odvtedy si len privyrábal. S výživným v sume 30,- eur súhlasil. Vyživovaciu povinnosť si riadne neplnil. Matka v tom čase bola rovnako nezamestnaná, vykonávala aktivačné práce a poberala s otcom spoločnú dávku v hmotnej núdzi v sume 300,- eur. Maloletý K. mal v čase úpravy rodičovských práv a povinností k nemu necelých 13 rokov a navštevoval základnú školu 6. ročník. Mal uplatnené dotácie na stravu v škole a školské pomôcky. Maloletý navštevoval hádzanú, za ktorú matka mesačne platila 15,- eur. Bol zdravý.

8. Matka maloletého K. je v súčasnosti opäť nezamestnaná, no do marca pracovala v spoločnosti LOWA ako šička. Je evidovaná na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza ako uchádzačka o zamestnanie, vykonáva aktivačné práce v meste Bojnice a pobera dávkou v hmotnej núdzi, rodinné prídavky a náhradné výživné. Náklady na bývanie má vo výške 250,- eur mesačne. Výdavky matky na maloletého predstavujú hlavne výdavky na školské potreby maloletého, ktorý navštevuje 2. ročník SOŠ T. Vansovej v Prievidzi maturitný odbor stavebníctvo (ZRPŠ 15,- eur, zbieranie na stužkovú 70,- eur školský rok), stravu, oblečenie, obuv, hygienické potreby. Vo voľnom čase maloletý K. navštevuje North Gym v Prievidzi, kde má zakúpenú permanentku (28,- eur mesačne). Zdravotný stav maloletého je dobrý a momentálne má naplánované vyšetrenie v alergologickej ambulancii v januári 2023. S otcom nie je v kontakte.

9. Súd otcovi návrh matky s prílohami, predvolanie na pojednávanie a ostatné dokumenty doručil na adresu A.. Otec sa k návrhu matky nijako nevyjadril. Súd zo správy občianskeho združenia A. pastier- J. pod U., o. z. zistil, že otec je ich klientom a je mu poskytovaná sociálna služba „Zariadenie opatrovateľskej služby“ od 20.07.2021 celoročnou pobytovou formou. Za poskytovanú sociálnu službu otec platí 177,- eur mesačne. Mesačný príjem otca predstavuje 253,- eur, a to invalidný dôchodok 217,40 eura a dávka v hmotnej núdzi 35,60 eura. Iný príjem nemá a vzhľadom na zdravotný stav nie je predpoklad, že by sa zamestnal. Vyživovaciu povinnosť si v súčasnosti neplní.

10. Maloletý K. má 17 rokov a v školskom roku 2022/2023 navštevuje 2. ročník Strednej odbornej školy v Prievidzi maturitný odbor stavebníctvo. Je o 4,5 roka starší od poslednej úpravy výživného. S návštevou školy sú objektívne spojené zvýšené výdavky školské potreby, oblečenie, stravu, obuv a hygienické potreby, keďže ide o dospelávajúceho muža. Mimo školy sa venuje cvičeniu, pričom má kúpenú permanentku do North Gym v Prievidzi. Otec sa o maloletú nezaujíma, vyživovaciu povinnosť si neplní.

11. Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 4 veta prvá ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

14. Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Predpokladom na zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom je výrazná zmena okolností, ktoré boli predpokladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pre zmenu právoplatného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté dieťa je nevyhnutné preukázať určitú kvalifikovanú zmenu pomerov, tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletého dieťaťa. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Táto zmena pomerov musí byť jasne špecifikovaná a vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázaná. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) alebo objektívne (vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine).

18. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že aj vzhľadom na uplynutie 4,5 roka od poslednej úpravy výživného v danom prípade došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov tak z objektívnych, ako aj subjektívnych dôvodov. Od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov tak na strane maloletého K., ako aj na strane otca a matky. Maloletý je od uvedeného času o 4,5 roka starší, pričom teraz navštevuje 2. ročník Strednej odbornej školy v Prievidzi maturitný odbor stavebníctvo, pričom v čase poslednej úpravy navštevoval 6. ročník základnej školy. Vzhľadom na uvedené matke pri starostlivosti o maloletého K. objektívne vzrástli od poslednej úpravy výživného náklady na školské potreby, stravu, oblečenie. Ďalej má matka zvýšené výdavky na maloletého súvisiace so stravou, zdravotnou starostlivosťou, záujmami maloletého (cvičenie), keďže maloletý dospelieva. Matke od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti nevzrástol príjem, nakoľko aj v súčasnosti je nezamestnaná, vykonáva aktívne práce a pobera dávkv v hmotnej núdzi a náhradné výživné, keďže otec maloletého si vyživovaciú povinnosť neplní. Jej príjem je rovnaký ako otcov príjem, pričom matka svojou osobnou starostlivosťou o maloletého si plní voči maloletému svoju vyživovaciú povinnosť. Zárobkové schopnosti a možnosti otca od poslednej úpravy stúpli, nakoľko poberal len spoločnú dávku v hmotnej núdzi s matkou a v súčasnosti je poberateľom invalidného dôchodku 217,40 eura mesačne a dávku v hmotnej núdzi 35,60 eura mesačne. Teda jeho príjmy od poslednej úpravy vzrástli, aj keď len minimálne a výdavky na bývanie a sociálnu starostlivosť predstavujú podstatnú časť jeho príjmy (177,- eur mesačne), no musí byť v schopnostiach otca platiť súdom zvýšené výživné, keďže maloletý sa sústavne pripravuje na výkon budúceho povolania a nie je v jeho schopnostiach a možnostiach zabezpečiť si svoju výživu. Ďalej súd na strane otca pri určovaní výšky výživného zohľadnil aj tú skutočnosť, že otec sa s maloletým nestretáva, nie je s ním v žiadnom kontakte. Zo všetkých uvedených dôvodov je v objektívnych možnostiach a schopnostiach otca platiť vyššie výživné na syna, nakoľko vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom má prednosť pred inými, nie nevyhnutnými výdavkami rodiča.

19. Na základe vyššie uvedeného a s ohľadom na ustanovenie § 78 ods. 3 zákona o rodine dospel súd k záveru, že odôvodneným potrebám maloletého K. a príjmovým schopnostiam matky na jednej strane, ale aj schopnostiam, možnostiach a majetkovým pomerom otca (aj keď v minimálnom rozsahu) na druhej

strane, zodpovedá zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletého K. v sume 50,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

20. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov mimosporového konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok). Ak ide o rozhodnutie vo veciach maloletých detí (rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.